



MARI PETERSON

Leivatoa letile jõuab ahjusoe leib tänu Kaie usinatele kätele.

Eestis kasvatatud köögiviljaga rõõmustab ostjaid Kätlin.



TURG maa ja mere piiril

Sadama turult Tallinna sadama endises C-terminalis saab osta nii ehedat talutoitu kui ka harjumuspärast igapäevakaupa.

Sadama turg on üks isevärki nähtus. Välimuselt ja ostukorralduselt pigem kaupluse moodi, sisult ... talukaupa letist letini täis. Väiketootja poolt vaadatuna on Sadama turg aga hea turustusvõimalus, mis jääb ülinõudlike kaubakeskuste ja laata-del-turgudel isemüümise vahele.

See polegi turistilõks

Mulle meeldib turul käia – naudin kauba ehedust ja turu lõhna. Ja päris kindlasti imetlen neid eakaid ostjaid, kes hääletavad oma väike-pensionirahaga Eesti väiketootja poolt. Liigun turul pigem kui vaatleja, lahkudes pahatihti tühjade kätega. Olen selle endale lahti seletanud nii: mul ei ole närvi käia kõik letid läbi, et segipaisatud valikus parimat ostuotsust teha. Ja selle kõrval vihkan sularahaga arveldamist.

Kui keegi küsiks, kellele Sadama turg mõeldud-tehtud on, siis võin julgelt öelda: minusugustele!

Turu perenaine Liina Karron tunnistab, et tihti arvavad turule esimest korda sattunud Eesti inimesed, et küllap on nad siin turistide seas ainukesed pärismaalased. Ja on imestunud, kui see nii pole.

“Sadama turu lõime eelkõige kesklinna elanike teenindamiseks. Kuid siin on hea parkida ka teel töölt koju. Hinnad olene hoidnud ikka

Eesti inimestele taskukohased, neid ei ole turistide ootuses üles kruvitud. Muidugi on talusink suurtootja singist kallim, aga see tuleneb otseselt tootmisest.

Oma kaubavalikus oleme aga arvestanud just selle igapäevase ostlejaga, kes tahab eksklusiivse ja eheda talukauba kõrval siin ja praegu osta ka kõik muu harjumuspärase ehk siis suurtootjate kauba – näiteks pakipiima ja isegi pesupulbri. Ning kogu kauba eest saab ta maksta kaardiga nagu supermarketis.”

Karron arvab, et sõna “turist” tähendus on natuke ära lõrtsitud. “Meil käib muidugi ka turiste ja meil on nende üle hea meel. Olen tähele pannud, et meil käib väga toiduteadlik turist! Rõõmu teevad Soome püsikliendid, kes täpselt uurivad, millal hapukapsas tuleb ja ostavad alati nii endale kui ka sõpradele meie leivatoas küpsetatud leiba kaasa.”

Ka vaid eestikeelsed sildid ei häiri turisti, vastupidi, neile meeldib kogeda, et nad pole sattunud nn turistilõksu, vaid turule, kust Eesti inimesed käivad omamaist toitu ostmas.

Oodatud kõik väiketootjad

Liina Karron mõonab, et ka kauba sisseostjana käitub Sadama turg nagu kauplus. Kuid vastupidiselt supermarketitele võetakse kaupa müüki ka väikestes kogustes ja lühiajaliselt. “Võtame jutule iga väiketootja, kuid harilikult suhtlevad meiega maakondlikud ühendused ja koostööorganisatsioonid, näiteks Lõuna-Eesti toiduvõrgustik toob

meile puu- ja köögivilja, Saaremaa turundusühistu väga erinevaid toidukaupu.”

Teisalt käib Sadama turu pererahvas ka ise kaupa otsimas-valimas: laataidel, messidel, piirkondlikel üritustel. Ikka selleks, et valikut rikastada.

Turu perenaine arvab, et väike defitsiitki ei tee paha, näiteks said neil mardipäeva paiku haned kiiresti otsa. “Haned ei peagi iga päev müügis olema, aitab kui mardi- ja kadripäeval ning jõulu paiku. Samas on meil püsiklientidega nii hea koostöö, et nad tellivad meilt küülikuid, hanesid ja kanu juba ette. Ka soomlaste seas on meil püsikundeid, nemad on näiteks meilt lutsukala veebruariks ette tellinud. Ja vaskaliha, mis pidi meil maitsvam olema kui Soomes.”

Paljud turuostlejad hindavad kõrgelt seda, et kaupa valides saavad nad tootjale endale silma vaadata ja sõna juttu puhuda. Ka sellele on Sadama turul mõeldud. Kord kuus korraldatakse siin kas teemavõi maakonnapäev, kus tootjad ise kaupa pakkumas. Kadripäeval peeti näiteks Saaremaa päevi, kus metagused mehed-naised võtsid platsi oma mooside, jahude, mahlade, lambapiimatoodete, isegi kodujäätisega, käsitöökaubast rääkimata.

Sadama turu hitt-tooted

Sadama turu hitt-toodeteks loetleb turu perenaine suvisel ajal Uus-Kongo talu lehtsalateid, juba on müügil ka sama talu hapukapsas, mida eriti jõulude ajal palju ostetakse. “Uus-